

Prima instanță: Jud. Rîșcani mun. Chișinău: Jud. L. Hlevițaia
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol

Î N C H E I E R E

12 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea mixtă
Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni
împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni cu
privire la încasarea despăgubirii,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, prin care a fost
menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 28 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La 26 iunie 2014, Î.M. C.A. „Grawe Carat Asigurări” S.A. s-a adresat cu o
cerere de chemare în judecată către C.I.A. „Asito” S.A. privind încasarea
despăgubirii.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 21 noiembrie 2013, în mun.
Bălți, str. Ștefan cel Mare, a avut loc accidentul rutier cu participarea automobilului
de model „Wolkswagen Jetta”, cu numărul de înmatriculare BL DR 757, condus de
către Sidenco Nicolai și automobilul de model „Dacia Logan”, cu numărul de
înmatriculare BL DP 183, condus de către Pînzaru Nicolae.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 01995857 din 21
noiembrie 2013, vinovat de producerea respectivului accident rutier, a fost recunoscut
Pînzaru Nicolae, conducător al vehiculului de model „Dacia Logan”, cu numărul de
înmatriculare BL DP 183, pentru care deținea la data producerii accidentului rutier
polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă pentru pagubele
produse prin utilizarea autoturismului menționat, seria AA nr. 0488725, eliberată de
către C.I.A. „Asito” S.A. la 09 ianuarie 2013.

Conform art. 22 alin. 11 din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, „dacă la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, posesorul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul aceluiași contract”.

Susține că, în temeiul contractului de asigurare a vehiculelor terestre nr. AC 130002/BI2 din 11 septembrie 2013, încheiat între Î.M. C.A. „Grawe Carat Asigurări” S.A. și Sidenco Nicolai a fost achitată despăgubirea de asigurare în mărime de 13 121,00 lei, prin ordinul de plată nr. 5710 din 17 decembrie 2013.

Invocă prevederile art. 22 alin. 12 din Legea nr. 414, potrivit căruia „În cazul când persoana păgubită se adresează asiguratorului cu care are încheiat contract de asigurare de bunuri pentru recuperare prejudiciului, constatarea avariilor, soluțiile tehnologice adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asiguratorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limita prevederilor prezentei legi”.

Menționează că, în temeiul art. 22 alin. 13 al aceluiași act normativ „întru respectarea prevederilor alin. 12, asiguratorul de bunuri al persoanei păgubite recuperează despăgubirea de asigurare plătită acesteia de la asiguratorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limitele stabilite de prezenta lege pentru unul și același accident”.

Astfel, în urma accidentului, s-a adus un prejudiciu material în cuantum de 13121,00 lei, care a fost achitat de către Î.M. C.A. „Grawe Carat Asigurări” S.A. în temeiul contractului de asigurare a vehiculelor terestre nr. AC 130002/BI2 din 11 septembrie 2013.

Explică că, C.I.A. „Asito” S.A., în calitate de asigurător de răspundere civilă auto al persoanei vinovate de producere accidentului rutier datorează Î.M. C.A. „Grawe Carat Asigurări” S.A. suma de 11 782, 50 lei, conform calculelor anexate.

În scopul valorificării posibilității de restituire benevolă a despăgubirii de asigurare, a înaintat pretenția nr. 403/14 din 21 martie 2014, însă nu a recepționat nici un răspuns.

În urma concretizării și micșorării cerințelor, solicită încasarea din contul C.I.A. „Asito” S.A. a sumei despăgubirii de asigurare în mărime de 3173, 74 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 28 decembrie 2015, acțiunea înaintată de către Întreprinderea mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni privind încasarea despăgubirii în mărime de 3173, 74 lei a fost respinsă ca nefondată.

S-a încasat de la C.I.A. „Asito” S.A. în folosul Î.M. C.A. „Grawe Carat Asigurări” S.A. suma de 270 lei cu titlu de taxă de stat.

În rest, cererea privind compensarea cheltuielilor taxei de stat s-a respins.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, s-a respins apelul declarat de Î.M. C.A. „Grawe Carat Asigurări” S.A. și s-a menținut hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 28 decembrie 2015.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 30 noiembrie 2016, Î.M. C.A. „Grawe Carat Asigurări” S.A. a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată în partea ce ține de încasarea diferenței despăgubirii de asigurare în mărime de 3174,74 lei să fie admisă, precum și încasarea diferenței taxei de stat.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că Î.M. C.A. „Grawe Carat Asigurări” S.A. a recepționat decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, la data de 07 octombrie 2016.

Invocă prevederile art. 432 alin. (1) CPC al RM, potrivit căruia, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material. Alin.(2) din același articol indică faptul că, se vor considera încălcate normele de drept material în cazul în care instanța de judecată nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea.

Potrivit alin.(4) din același articol, săvârșirea altor încălcări decât cele menționate la art. 432 alin. (3) CPC, constituie temei de declarare a recursului, doar în cazul și măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Relatează recurentul că, erorile comise de instanțele de fond și apel au dus la încălcarea dreptului persoanei păgubite la folosință fără impedimente de bunurile sale, la restabilirea dreptului încălcat și la recuperarea integrală a prejudiciului.

Specifică că, despăgubirea de asigurare pasibilă de restituire de către C.I.A. „Asito” S.A. este de fapt mai mică decât ce achitată de Î.M. C.A. „Grawe Carat Asigurări” S.A., or în conformitate cu hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 13/1 din 03 aprilie 2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la determinarea uzurii în cazul pagubelor produse de autovehicule urmează a se deconta din prețul pieselor uzura conform perioadei de exploatare a autovehiculului, iar la data înaintării pretenției, din prețul pieselor a fost decontat 53 %, despăgubirea de asigurare solicitată constituind 11 782, 50 lei.

Opinează că, instanțele de judecată au pus în sarcina persoanei păgubite efectuarea lucrărilor de reparație în Chișinău, deși persoana păgubită este din Bălți și conform prețurilor indicate de „General Expert” S.R.L, o asemenea obligație este net disproporțională dintre dreptul persoanei păgubite la recuperarea unui prejudiciu real cauzat și obligației C.I.A. „Asito” S.A. de restituire integrală a acestuia.

Consideră că, instanțele de fond s-au lăsat induse în eroare de C.I.A. „Asito” S.A., or, chiar procesul-verbal de constatare a pagubelor nr. 133188R1 din 26 noiembrie 2013, întocmit de C.I.A. „Asito” S.A., indică expres că evaluarea pagubelor să fie efectuată conform prețurilor unității de specialitate „Motip Color” S.R.L.(care își are sediul în Bălți).

Potrivit art. 1416 alin.(1), instanța de judecată va lua o hotărâre diferită de cererea păgubितului numai din motive întemeiate, iar alin. (2) al aceluiași articol stipulează că, instanța de judecată, adoptând hotărâre cu privire la repararea prejudiciului, obligă autorul prejudiciului să pună la dispoziție un bun de același gen și de aceeași calitate, să repare bunul pe care l-a deteriorat ori să compenseze integral prin echivalent bănesc prejudiciul cauzat.

Reiterează recurentul că, instanțele de fond și apel au interpretat în mod eronat legea, ceea ce a dus la aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată, astfel instanțele de judecată au admis încălcarea dreptului persoanei păgubite, când a pus la baza adoptării hotărârii probe inadmisibile, și anume actul de evaluare cost-reparație nr. 1507 întocmit de „General Expert” S.R.L., care datează cu data de 17 iulie 2014.

La evaluarea autovehiculului deteriorat și constatarea pagubelor, Î.M. C.A. „Grawe Carat Asigurări” S.A. a respectat obligația de a invita C.I.A. „Asito” S.A., în strictă conformitate cu prevederile art. 22 alin.(12/1) din Legea nr. 414.

În cadrul procedurii de constatare a pagubelor, C.I.A. „Asito” S.A. nu a înaintat obiecții asupra numărului și calității pieselor constatate deteriorate, precum și în privința volumului de lucrări preconizate.

Concluzia instanțelor inferioare că Î.M. C.A. „Grawe Carat Asigurări” S.A. ar fi stabilit unilateral despăgubirea de asigurare, mai mult ar fi încălcat prevederile art. 23 alin. (3) și (4) din Legea nr. 414, nu-și găsește confirmarea nici în materialele pricinii și nici în declarațiile participanților.

Explică că, instanțele inferioare în mod neîntemeiat nu au aplicat prevederile art. 23 alin.(3) lit. f) din Legea nr. 414, care indică că în dosarul de daune se includ actul de evaluare sau devizul cheltuielilor de reparație și/sau de înlocuire a părților sau a pieselor avariate, cu indicarea prețurilor, întocmit de un expert independent sau de o unitate de specialitate acceptat/acceptată de părți.

Afirmă că, părțile implicate, necondiționat au ales ca unitate de specialitate pentru evaluarea pagubelor- unitatea „Motip Color” S.R.L.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei ilegale.

Colegiul reține că, la materialele cauzei este anexată copia scrisorii de expediere în adresa părților a copiei deciziei integrale a instanței de apel (f.d.111), însă careva probe privind recepționarea deciziei contestate de către participanții la proces, lipsesc. Astfel, recursul declarat la data de 30 noiembrie 2016, se consideră depus în termen (f.d.113-119).

La 13 martie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa C.I.A. „Asito” S.A. cererea de recurs declarată de Î.M. C.A. „Grawe Carat Asigurări” S.A. cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul nu și-a valorificat drepturile procedurale și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a drepturilor recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în cererea de recurs nu poate constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a

fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de Întreprinderea mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Întreprinderea mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Întreprinderea mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu